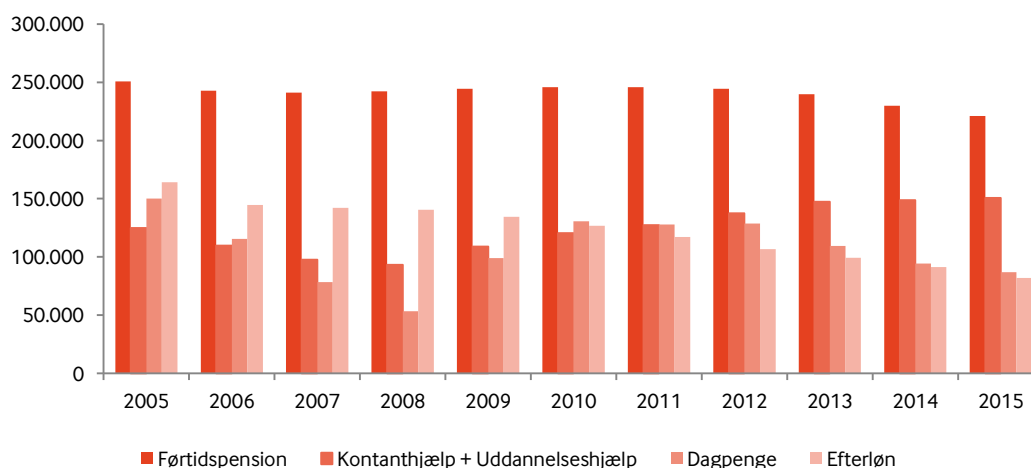

Efter reformerne: Flere får kontanthjælp, færre får efterløn, førtidspension og dagpenge

Dette notat finder, at flere modtager kontanthjælp, mens færre modtager efterløn, førtidspension og dagpenge. Det ser ikke ud til, at faldet i modtagere af disse ydelser skyldes, at de er kommet i arbejde, idet beskæftigelsesfrekvensen er faldet i samme periode. Det tyder heller ikke på, at de har forladt arbejdsmarkedet, da andelen af kontanthjælpsmodtagere stiger, mens andelen på de andre ydelser falder i forhold til den samlede arbejdsstyrke. Det tyder på, at kontanthjælpen i højere grad end før reformerne bliver en ydelse, til folk med alle slags problemer i stedet for en ydelse for folk, hvis største problem er arbejdsløshed.

FIGUR 1: ANTAL MODTAGERE AF FØRTIDSPENSION, KONTANTHJÆLP, DAGPENGE OG EFTERLØN

Kilde: jobindsats.dk

KONTAKT

Frank Skov

41 77 45 78
fs@cevea.dk

FORFATTERE

Frank Skov, analysechef

Mads Kofoed, analysestudent

NOTAT

Tema: Ulighed

Publiceret d. 06-04-2016

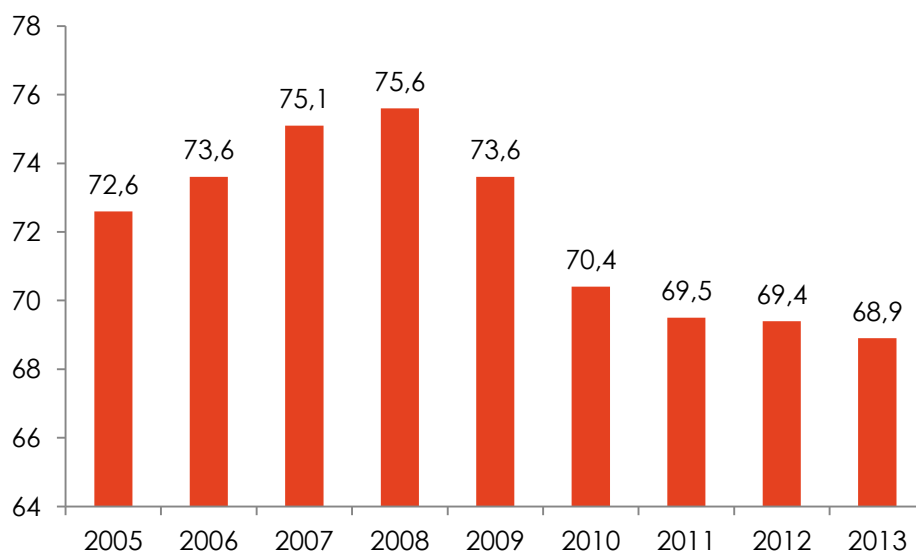
CITAT

Nærværende rapport må kun citeres med udtrykkelig kildehenvisning til Cevea.

Figur 1 viser udviklingen i antallet af fuldtidspersoner, der modtager offentlige ydelser i form af førtidspension, dagpenge, efterløn samt kontant- og uddannelseshjælp. Antallet af fuldtidspersoner, der modtager efterløn og førtidspension, er faldende over hele perioden. Antallet, der modtager dagpenge eller kontanthjælp, falder frem til krisen rammer i 2008, hvorefter antallet begynder at stige. Antallet af dagpengemodtagere begynder at falde i 2012, mens antallet af kontanthjælpsmodtagere stiger støt.

Man kunne formode, at faldet i antallet af fuldtidsmodtagere af dagpenge, efterløn og førtidspension skyldes, at vi i Danmark er blevet bedre til at få folk ind på arbejdsmarkedet og bedre til at få dem, der allerede er på arbejdsmarkedet, til at blive der, således at de ikke får brug for disse ydelser. Det kunne dog også være, at en del af stigningen i kontant- og uddannelseshjælpen skyldes, at folk, der inden efterløns-, førtidspension- og dagpengereformerne ville have været berettiget til en af de ydelser, i dag er på kontanthjælp i stedet. For at undersøge dette nærmere ser vi i figur 2 på antallet af beskæftigede i samme periode.

FIGUR 2: UDVIKLING I BESKÆFTIGELSFREKVENSEN

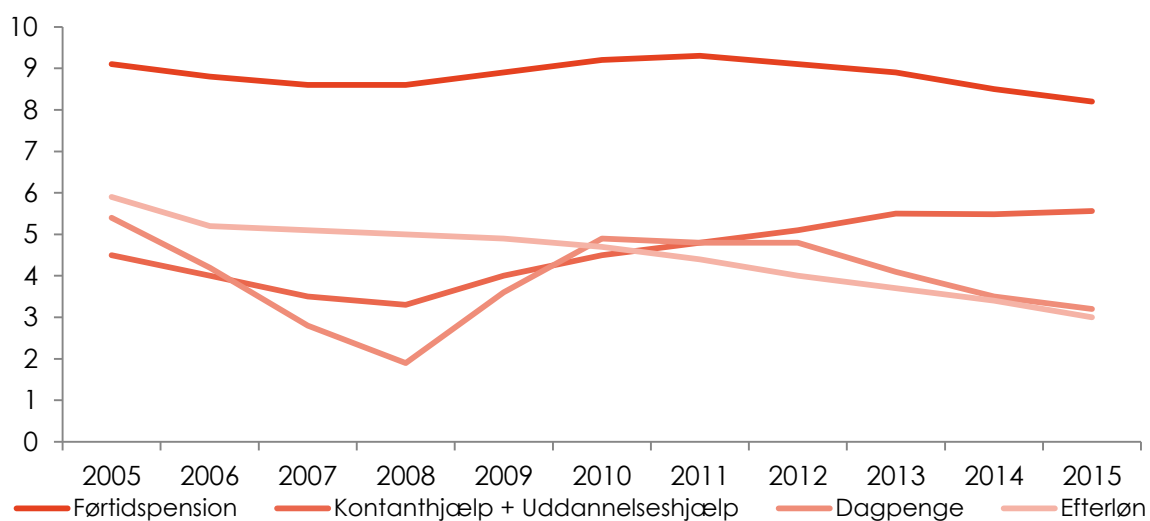
Kilde: Jobindsats.dk

Figur 2 viser, at beskæftigelsesfrekvensen stiger frem til krisen i 2008, hvorefter den falder frem til 2013. Det tyder således ikke på, at der er kommet flere i beskæftigelse i perioden. Det kunne pege i retningen af, at stigningen i modtagere af kontant- og uddannelseshjælp skyldes, at en del tidligere

efterlønnere, førtidspensionister og dagpengemodtagere efter reformerne er berettiget til kontanthjælp i stedet for en af de andre ydelser.

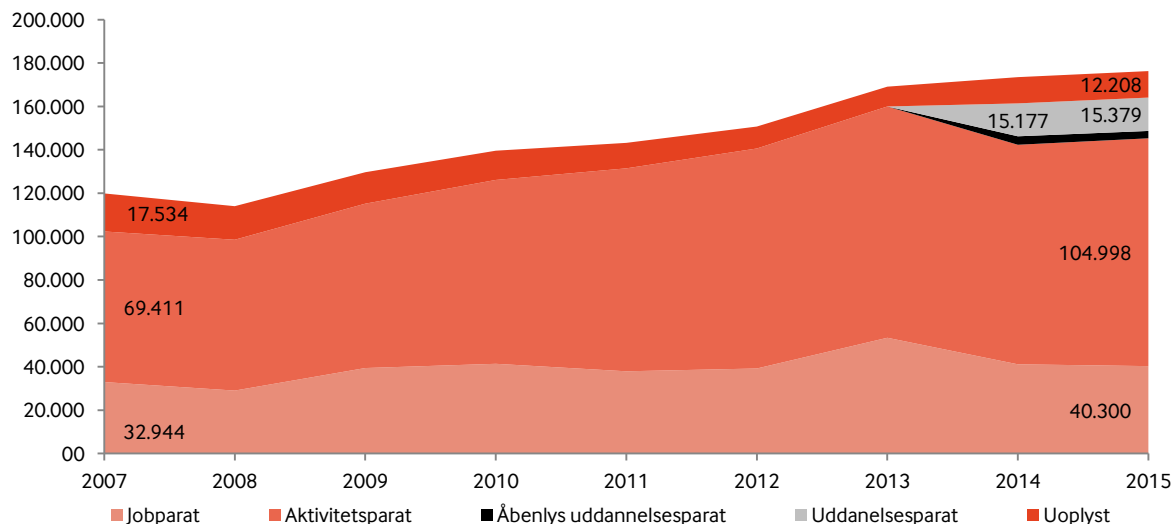
Faldet i antallet af modtagere af efterløn, førtidspension og dagpenge kan også skyldes, at man har trukket sig tilbage fra arbejdsstyrken. Figur 3 viser derfor udviklingen i, hvor stor en andelen af ydelsesmodtagerne udgør af den samlede arbejdsstyrke.

FIGUR 3: YDELSESMODTAGERE I PCT. AF ARBEJDSSTYRKEN 16-66 ÅR

Kilde: jobindsats.dk

Andelen, der modtager kontanthjælp, stiger, mens andelen af arbejdsstyrken, der modtager de andre ydelser, falder. Billedet fra figur 1 går igen, når vi ser på hvor stor andelen, der modtager førtidspension, dagpenge, efterløn, samt kontant- og uddannelseshjælp udgør i forhold til den samlede arbejdsstyrke. Det tyder altså på, at flere og flere mennesker, der mister deres job, ender på kontanthjælp, mens færre og færre ender på de andre ydelser. Reformerne af dagpenge, førtids- og efterløn har gjort det svære at få disse ydelser, hvorfor flere i stedet ender på kontanthjælp.

FIGUR 4: VURDERING AF KONTANTHJÆLPMODTAGERE

Kilde: Cevea beregninger på baggrund af KYO1 fra Danmarks Statistik

Som det ses i figur 4, blev 70.000 kontanthjælpsmodtagere i 2007 vurderet aktivitetsparate, hvilket betyder, at de ikke var jobklare. I 2015 blev omkring 105.000 vurderet aktivitetsparate, mens godt 15.000 blev vurderet uddannelsesparate. Man er uddannelsesparat, når man er under 30 år, ikke har en kompetencegivende uddannelse og ikke med det samme er i stand til at starte på en uddannelse. Det tyder altså på, at kontanthjælpen, i endnu højere grad end før reformerne, er blevet en ydelse for personer, der ikke umiddelbart er klar til at arbejde.

SÅDAN HAR VI BEREGNET TALLENE

- Tallene i figur 1-3 er alle fra jobindsats.dk.
- Tallene i figur 1-3 er opgjort i fuldtidspersoner. En fuldtidsperson svarer til, at en person har modtaget ydelsen gennem et helt år. To personer, der begge har modtaget ydelsen i et halvt år, udgør eksempelvis en fuldtidsperson.
- Tallene i figur 4 stammer fra Danmarks Statistisk indikator KYO1. Denne indikator er opdelt pr. måned. I dette analysenotat bruges gennemsnitstallet for året, hvilket er fundet ved at lægge antallet af modtagere for alle årets måneder sammen og derefter dividere med 12.